

KÚRIA

Bfv.II.572/2014/10.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év december hó 17. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hamis vád büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Városi Bíróság 14.B.1436/2010/33. számú és a Szolnoki Törvényszék mint másodfokú bíróság 1/b.Bf.779/2012/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Szolnoki Városi Bíróság a 2012. június 26. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 14.B.1436/2010/33. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki hamis vád büntetéseben [1978. évi IV. törvény 233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés] és hamis tanúzásra felhívás büntetéseben [1978. évi IV. törvény 242. § (1) bekezdés I. fordulat]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 11 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönre ítélte és elrendelte pártfogó felügyeletét. Kötelezte egyúttal a bűnügyi költség megfizetésére.

A városi bíróság ítélete ellen a terhelt és védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Szolnoki Törvényszék a 2013. május 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 1/b.Bf.779/2012/5. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét megváltoztatta annyiban, hogy a terhelt pártfogó felügyeletének elrendelésére vonatkozó rendelkezést mellőzte. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy mind az első fokú, mind a másodfokú ítélet meghozatalában törvényben kizárt bíró vett részt. Erre figyelemmel a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az alapügyben eljáró bíróságok új eljárásra utasítását kérte.

Az ügyében első fokon eljáró dr. P T bíróval kapcsolatban azt kifogásolta, hogy az erőszakos cselekménnyel fenyegetve elkövetett zaklatás vétsége miatt indított nyomozás során a Sz Városi Ügyészség a nyomozás határidejét meghosszabbította. E határozatot dr. P I városi vezető-helyettes ügyész hozta, ezért felesége, dr. P T az ügyében nem járhatott volna el.

A másodfokú bírói tanács elnöke dr. R Z bíró volt. Ő korábban a Sz Városi Bíróság eljárását sérelmező panaszbeadványát elbírált és azt állapította meg, hogy elsőfokú bíróság törvényesen járt el. Ennél fogva a másodfokú határozat meghozatalában nem vehetett volna részt.

A terhelt felülvizsgálati indítványában kifogásolta továbbá a tényállás felderítetlenségét és bizonyítási indítványainak az elutasítását. Nem értett egyet a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével és hivatkozott arra is, hogy a nyomozó hatóság a tanúvallomások tartalmát meghamisította.

A Legfőbb Ügyészség a BF.751/2014/1. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a nyomozó hatóság tevékenységével, a tényállás felderítésével és a bizonyítási indítványok elutasításával kapcsolatos kifogások érdemi vizsgálatára az eljárási törvény nem ad lehetőséget. E részében a terhelt indítványa a törvényben kizárt felülvizsgálati indítvány. Az első, illetve másodfokon kizárt bíró eljárására hivatkozó részében pedig az indítvány alaptalan.

Az első fokon eljáró dr. P T valóban dr. P I-nak, a Sz Városi Ügyészség vezető-helyettes ügyészének a hozzátartozója. Dr. P I azonban a terhelt ellen indított büntetőügyben nem járt el. Egy másik terhelt ellen zaklatás vétsége miatt indított büntetőügyben járt el, amelyben a terhére rótt hamis tanúzásra felhívás

bűncselekményét elkövette.

Ugyancsak alaptalanul hivatkozott a terhelt arra, hogy dr. R Z bíró, a másodfokú bírói tanács elnöke kizárt volt a másodfokú eljárásból. Ő korábban - a Sz Városi Bíróság akkori elnökhelyetteseként - terheltnek az elsőfokú bíróság tevékenységével kapcsolatban bejelentett panaszja alapján igazgatási vezetőként járt el. E jogkörében bírálta el a terhelt panaszát és tájékoztatta őt annak eredményéről. Ez az eljárása a későbbi másodfokú eljárásbeli részvételét nem zárta ki.

Utalt egyúttal a Legfőbb Ügyészség átiratában arra, hogy a terhelt által az alapügyben eljáró első- és másodfokú bírósággal szemben előterjesztett elfogultsági kifogás elbírálásának eredményeként a Debreceni Ítéltábla a Bkk.III.490/2013/4. számú végzésében nem mondta ki az első, illetőleg a másodfokú bíróság kizárását. A másodfokú bíróság a Be. 24. §-a (1), (2) és (3) bekezdéseinek a rendelkezéseit is maradéktalanul betartotta, amikor a vele szemben a terhelt által a Be. 21. §-a (1) bekezdésének e) pontjára alapított kizárási ok ellenére, a bíróság tagjainak e kérdésben tett nemleges nyilatkozataira figyelemmel az ügyet elbírálta és érdemi határozatot hozott.

A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján a támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

Utóbb előterjesztett 2 db. beadványában a terhelt a felülvizsgálati indítványát ismét részletesen indokolta. Ezzel kapcsolatban a Legfőbb Ügyészség a BF.751/2014/2. számú átiratában azt az álláspontját fejtette ki, hogy a terhelt kizárólag a felülvizsgálati indítványában már előadott érveit ismételte meg, ezért a korábban eljuttatott nyilatkozatában foglaltakat változatlanul fenntartotta.

III. A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a terhelt felülvizsgálati indítványában megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423.§ (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt az irányadó tényállás megalapozottságát támadó részében a törvényben kizártnak, az abszolút eljárási szabálysértést kifogásoló részében alaptalannak, míg a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Kúria mindennek előtt arra utal, hogy a felülvizsgálat a már jogerős ügydöntő határozat ellen igénybe vehető ún. rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben tételesen meghatározott okokból kerülhet sor.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 419. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálat során is alkalmazandó Be. 388. §-ának (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítás felvételére sincs törvényes lehetőség.

E törvényi rendelkezések folytán a felülvizsgálati indítvánnyal érintett határozat tényállítási nem vonhatók kétségbe és az abban nem szereplő tényekre nem történhet hivatkozás. A felülvizsgálat okaként megjelölt jogkérdések kizárólag a jogerős ítélet tényei alapján bírálhatók felül.

Mindezekre figyelemmel - amint arra a Legfőbb Ügyészség is helyesen mutatott rá nyilatkozatában - a terhelt indítványa a törvényben kizárt felülvizsgálati indítvány abban részében, amelyben a tényállás felderítetlenségét, bizonyítási indítványainak az elutasítását, a bizonyítékok mérlegelését, illetve azt sérelmezte, hogy a nyomozó hatóság a tanúvallomások tartalmát meghamisította.

2.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott ún. feltétlen (más megnevezéssel: abszolút) eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdésének II/b) pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt vagy olyan bíró vett részt, aki nem volt mindvégig jelen a tárgyaláson.

A terhelt erre a felülvizsgálati okra hivatkozott, amikor azt állította, hogy ügyében mind az első-, mind másodfokon a törvényben kizárt bíró ítélezett.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt ebben a részében nem találta alaposnak.

A terhelt ügyében első fokon bíróként eljárta dr. P T tekintetében a Be. 21. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti kizárási ok volt értékelendő, melynek értelmében bíróként nem járhat el az ügyben eljáró ügyész hozzátartozója. A terhelt e körben az elsőfokú bíró és dr. P I városi vezető-helyettes ügyész hozzátartozói

kapcsolatára és arra hivatkozott, hogy az ügyész a Sz Rendőrkapitányságon erőszakos cselekménnyel fenyegetve elkövetett zaklatás vétsége miatt indított nyomozás során a nyomozás határidejének meghosszabbításáról rendelkező határozatot hozott.

Amint arra átiratában a Legfőbb Ügyészség is helytállóan mutatott rá, egy ügyész eljárása hozzátartozójának bírókénti eljárását csak a kizárási okkal érintett konkrét, azonos ügyben zárja ki. A zaklatás vétsége miatt másik terhelt ellen indított másik büntetőeljárás, attól különböző, más ügyben kizárási okot nem képezhet. A zaklatás vétsége miatt indított másik büntetőeljárás a jelen ügghöz csak annyiban kapcsolódik, hogy a terhelt a hamis tanúzásra felhívás büntettét éppen abban a másik büntetőügyben követte el, ez a körülmény azonban kizárási okot nem képez. Ezért alaptalanul hivatkozott a terhelt arra, hogy ügyében első fokon kizárt bíró járt el.

Az iratok alapján a Kúria azt állapította meg, hogy dr. R Z bíró, a másodfokon eljáró Sz Törvényszék tanácsának elnöke korábban a Sz Városi Bíróság elnök-helyetteseként igazgatási jogkörben eljárva adott tájékoztatást - panaszát elbírálván - a terhelt részére. A Sz Városi Bíróságon a terhelt ellen első fokon folyamatban volt büntetőügyben ítélező bíróként nem járt el, első fokú bírói tevékenységet nem végzett, márpedig a Be. 21. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében a másodfokú eljárásból (csak) az a bíró van kizárva, aki az ügy első fokú elbírálásában részt vett.

Az iratok tartalma alapján a Kúria megállapította továbbá, hogy a Debreceni Ítéltábla a 2013. július 13. napján megtartott tanácsülésen meghozott Bkk.III.490/2013/4. számú végzésével a terheltnek az ellene a Szolnoki Törvényszéken 1/b.BF.779/2012. szám alatt folyamatban volt büntetőügyben előterjesztett kizárás iránti bejelentésének elbírálását mellőzte arra hivatkozással, hogy az eljárás a másodfokú bíróság előtt időközben már befejeződött. Ezt követően azonban az Alkotmánybíróság a 2013. szeptember 30. napján meghozott 25/2013. (X.4.) AB határozatában úgy rendelkezett, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott felülvizsgálati eljárást megalapozhatja a törvény 21. § (1) bekezdésének e) pontjában foglalt elfogultsági okra alapozott felülvizsgálati indítvány.

Miután pedig a Debreceni Ítéltábla a terhelt ugyanezen okra alapozott kizárás iránti kérelmét érdemében nem bírálta el - és a terhelt a felülvizsgálati indítványában arra hivatkozott, hogy ügyében a törvényben kizárt bíró ítélezett -, ezt a felülvizsgálati ügyben eljáró Kúriának kellett érdemben elbírálnia.

A Sz Törvényszék 2013.El.X.A.15/3. számú iratai alapján a Kúria azt állapította meg, hogy - az időközben a Sz Törvényszékre felrendelt dr. P T törvényben kizárt bíró kivételével - a törvényszék valamennyi büntető ügyszakba beosztott bírója úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak.

A terhelt sem a felülvizsgálati indítványában, sem az eredeti kizárás iránti kérelmében nem jelölt meg olyan konkrét tény vagy körülményt, amely akár abszolút, akár relatív törvényes kizárási ok fennállását igazolná.

Mindezek folytán az állapítható meg, hogy a terhelt ügyének első- és másodfokú elbírálásában törvényben kizárt bíró nem vett részt, ekként felülvizsgálati indítványa e körben alaptalan.

A Kúria a kifejtettek értelmében a terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2014. december 17.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

*bírósági ügyintéző
NYM*